

گزارش کوتاه

بلایت ریزوکتونیایی آزولا در مزارع برنج شمال ایران

RHIZOCTONIA BLIGHT OF AZOLLA IN RICE PADDY FIELDS IN NORTHERN IRAN

ضیاء الدین بنی هاشمی^{۱*}

و اسکرت‌های قهوه‌ای تیره، قارچ جدا شده *Rhizoctonia solani* تشخیص داده شد. این قارچ اخیراً از آزولاهای آلوده در مزارع برنج کره به‌عنوان rDNA ITS *R. solani* AG1-1A براساس مقایسه تشخیص داده شد و روی گیاه آزولا بیماری‌زایی آن به اثبات رسید (۲).

با توجه به اینکه بلایت آزولا در مزارع برنج آلوده به بیماری شیت بلایت مشاهده و قارچ *R. solani* از آنها جداسازی شده است احتمال دارد که عامل بلایت آزولا و شیت بلایت مشابه با آنچه باشند که در کره گزارش شده است. حالت شناور بودن گیاه آزولا خطر انتقال ریزوکتونیارا به مزارع برنج یا سایر آبراه‌ها را فراهم می‌نماید.

منابع

جهت ملاحظه به صفحه ۱۹۰ متن انگلیسی مراجعه شود.

سرخس آبی یا آزولا (*Azolla filiculoides*) گیاهی بیگانه است که در سال ۱۹۸۶ از کشور فیلیپین به عنوان کود سبز مزارع برنج به کشور وارد شد. شرایط آب و هوایی مزارع برنج و سایر منابع آبی، حوضچه‌ها و رودخانه‌های شمال ایران شرایط بسیار مناسبی برای تکثیر و رشد آن را فراهم نمود (۱). در تابستان ۱۳۷۹ بلایت آزولا در مزارع برنج آلوده به بیماری شیت بلایت در ایستگاه تحقیقاتی برنج آمل مشاهده گردید. بلایت موجب قهوه‌ای شدن کلنی‌های شناور *A. filiculoides* گردیده بود. اندام‌های آلوده آزولا پس از ضدعفونی سطحی با سدیم هیپوکلریت نیم درصد با آب مقطر سترون شسته و روی کاغذ صافی سترون خشک گردید و روی محیط کشت اسیدی PDA کشت داده شدند. پس از چند روز پرگنه‌های بدست‌آمده با روش نوک ریشه خالص‌سازی شدند. براساس خصوصیات کشت و ریخت‌شناختی شامل وجود ریشه‌های قهوه‌ای رنگ با انشعابات عمودی، فرورفتگی در محل اتصال انشعاب، ضخامت ریشه و ماهیت چندهسته‌ای بودن آن با رنگ‌آمیزی با KoH, Safranin-o

* نویسنده مسئول، پست الکترونیک: zia1937@gmail.com